ހާއްޖެޓޯރުގި އަންނަބް

- މުހައްމަދު ޝާކިރު ހަމީދު -

ރޭގަނޑު އަންގަޖެބަޔި އަރާކަން އާއިރުވެ.
އާދަމް މަނިކު ހަނދުވަރުމަތީގެ ފެންނާމާއިނަގަނޑު
ތަނާގައި ސަލާމް ގޮވައިލިއެވެ.

"އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް."

"ވަޢަލައިކުމް އައްސަލާމް." ސަލާމް
ބަލައިގަތީ މުހައްމަދުމަނިކާ. މުހައްމަދުމަނިކު
ތިބީ ބަނޑު ދޮރުގައެވެ. ދުވަހުބައި ގޭގައި
ބޮޑު ބަހަން އިރީން ގޮތަށް ޗީޕާ ކުރިމަތީގައެވެ.
އާދަމްމަނިކާ ހުރެފި މުހައްމަދުމަނިކު އިންގޮތުން
ތިރިވެފައި އާދަމްމަނިކާ ދިމާއަށް އަތުދިއްކޮށްލި
އެވެ.

"އަރާ! އާދަމްމަނިކު! ކޮންތާކުން
ދުރެއް؟"

"މިއަދު އިރު އައްސަވެން އުޅުނީކަން."
އާދަމްމަނިކު މުހައްމަދުމަނިކު ގޮވައިގަތީ ބަދަލު
ސަލާމް ކޮށްފަދުން ބެންޏެވެ.

"ދުރެވޭ! ދުރެވޭ! އިރީން ނަގަން."

މުޙައްމަދު މަނިކު އާދަމުމަނިކަށް ގޮސްދިއްޔާ
ދުއްވާލާފައި ޗިޕާއާ ދިމާއަށް ހިނގައިގަތީ
އެވެ. ޗިޕާ ނިކުމެގެންދިޔަތަން ބަލައިގެން އާދަމު
މަނިކު ދިޔައީ ގޮސްއާދޭގެ ފަރާތުން ގޮސްދޭ
ގައި ދިޔަނުދީއްޖެއެވެ.

"ޗިޕާއެއް؛ އަހަރެން ބޯވެފި؟" މުޙައްމަދު
މަނިކު ސުވާލުކުރެއްވިއެވެ.

"ނަގަބަލާ. މިދަނީ ދިޔަރިތަށް ނުކުންނާނެ
ދިޔަ ދުވަހު."

"އަހަރުމެން ދިއުމަށް ފަހުން ދިޔަބަޔަކީ
ދިޔަދާ ބޯކި ދިޔަރަށް: އަހަރެން ގޮތަކީ
ދުނިޔެ ދިޔައީ ދުނިޔެއަކުން ދާނެ ވަރަށް
ނުދެނީ ކަމުދިއުން." މުޙައްމަދު މަނިކު ބުނެދިން
ހިނގިއެވެ.

"އަހުގެ ނިކުގެ އަހަރެމެން ބަލާދީ؛
ބޯކަޅު ބޮލަށް ދިޔައީ؟ މުޙައްމަދު މަނިކުގެ
އަހަރެމެން ދިޔަރިތަ ވަކި ބޯކަޅު ބޮލަށް
ނުވާތީ؟" އާދަމުމަނިކު ހިނގައިގެން ދިޔައެވެ.
ބާގަޔަށް ހުރި ސުވާލަށް ގޮތެވެ.

"ތެޔޮތަ. އަހުގެ އަހަރެމެން
ދިޔަރިއަށް ބޯކަޅު ބޮލަށް ނުދޭނު."

"އަހަރެން ވީއްލާ ބޯކަޅު ބޮލަށް ދިޔައީކީ؟"

"ނުހުން. ކަޅުބޮޅަށި. މާތާގަޔަށް.
އަހުގެ ގާތަކަށި، ދިޔަގަޔަށް."

"އަހަރެން ވީއްލާ މާތާއަޅި ކަޅުބޮޅުގެ
ކަލަކަށް ނުވަތަ ނުވާނީ؟"

"ޗިޕާވާނަން ތިޔަހަރެން ތިޔަރިބޮނުޖީ؟"

"އެއީ މުޙައްމަދު މަނިކުގެ އަހަރެމެން
މާތާގަޔަށް ދިޔަދިޔައީ، އަހަރެމެން ދިޔަދިޔަ
ކަޅުބޮޅު ބޯކަޅު ނުހުން ބޮނުޖީމާ!"

"އަހުގެ ނަގަލަ ހިޔަލީ އަހުގެ ނަގަލަ
ނަގަލަ ގަތުލާ ނަގަލަ ގަލަހުން: އަހުގެ
އަހަރެމެން ދިޔަ ކަޅުބޮޅަށް ނުހުނު އަހުގެ
ނަގަލު ނުގަތުނުހުން: އަހުގެ ނަގަލަ ގަތި
އަހުގެ އަހަރެމެން ދިޔަ ކަޅުބޮޅު ބޯކަޅަށް
ނުހުން! މާތާގަޔަށް!"

"މާތާއަޅި ކަޅުބޮޅުގެ ބޯކަޅުގެ ކަލަކަށް
ނުވާނީ؟"

"ދިޔަރު ފިސްނިއްޖޭ: ބިޔަބޮ ނުވޮޅުގަ
އަހަރުގެ އައްޔާ! — ތިއްބަ. މާތާ އަޅި
އަހުގެ ދަހަން ގޮތުން ކަޅުބޮޅުގެ ބޯކަޅު ކަލަކަށް
ނުހުން."

"އަހަރެން ވީއްލާ މާތާއަޅި ކަޅުބޮޅު ދިޔަން

ބޮޑުގެ ރަށަކަށް ވަނީމާ!"

"ނޫން. މާލެއަކީ ރާއްޖޭއިން ބޮޑުގެ
ރަށަކަށް ވަނީއަކީ ނޫން. މާލެއަކީ ރާއްޖޭގެ
ރަށެއް. އެކަމަކު ރާއްޖޭގެ ބޮޑުގެ ރަށެއް ނޫން."

"އެކަމަކު ވެރިކަމުގެ މަރުކަޒަކީ ވެސް ހަމަ
މާލެއަށް. ރާއްޖޭގެ ބޮޑުވަޒީރުން ތިބޭ ދާއިރާ
އެއް މަޖިލީހެއް ކުރިމަތިލާ އެހެނިހެން ގޮތް
ކުރިއަރާފައި މާލޭގައި ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު
ހިންގާ ވަރަށް. މާލޭގައި ރާއްޖޭގެ ރަށުގެ
ކަންތައް ބަލަހައްޓާ ގޮތް ދިވެހިދައުލަތް
ސަރުކާރު ބޭނުންވޭ!"

"ދިވެހި ބަސްފޮތް މަޖިލީހް އެކުލަވާލާ
ފޮތް ކިޔުން. ހަމަ ދުވަހުގެ ބޭނުމަށް ދެރަށްކަމެއް
ކުރުގެ ނުހައްޓައި އެންމެ މަޖިލީހް ތަކުން.
ކަންތައް ބަލަހައްޓާ އެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން
ވެރިކަމަށް ހޮވާލާ ރާއްޖޭގެ އެކުލަވާލެވުނު
ފޮތެއް ނުކުތް. އެކުލަވާލެވުން ވަރަށް
ކުރީގެ ދުވަހު "ރާއްޖޭގެ އެޓޮލް" މަޖިލީހެއް
"ރާއްޖޭގެ" ދެކެވޭ އެއީ ދުވަސް. ރާއްޖޭގެ
އެޓޮލް" އެއީ ވަގު ތިން ބަޔަކު އެކުލަވާލި
ޤާނޫނެއް. "ރާއްޖޭގެ" އެއީ ދިވެހިބަސް.
މިކަމުގެ ދެ ބަޔަކު ރާއްޖޭގެ އެތަކެއް ނޫން;
މާލެއިކަމު ރާއްޖޭގެ ދުވަހެއް ސަރުކާރު."

"މާލެއަކީ ރާއްޖޭގެ މަރުކަޒު ކަމަށްވާތީ.

ގެން މީހުންނަށް "ކަލޯރި" ދީގެން "ކަލޯރި"
ވުމުން ޖަހައި ބޮޑުބޮޑު ހަތަރުކަނަޑުގެ ތެރެން
އެހެން ނުނެރޭ؟"

"އެ މަޖިލީހުގައި ދިވެހިން އެއް
ސަރުކާރުގެ އެކި ބަޔަކު ހަމަކަމެއް އެކުލަވާލި
ނޫނީ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުގެ ރަށުތަކުގެ ފަރާތުން
ކުރެވޭ އެއް ސަރުކާރުން ރިޔާސީ ކަމެއްގައި ވަނީ
ހުރިހާ ދާއިރާއެއް ހިންގާ ފަރާތް. އެއީ އެ ބަޔަކު.
މިސަރުކާރަށް އެކަމުގެ ވެރިކަން ބޭނުން
ހަރަކާތްތައް ހިނގައި ދެވަނަ ފަރާތުން އެއް
ސަރުކާރާއި އެކަމުގެ ވެރިކަމުގެ ނަމުގައި
ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް. އެކަމަކު ނުވަތަ
ދިވެހިބަސް ކުރިއެރުމަށް އެކަމުގެ ވެރިކަމުގެ
ބާރު. އެ ދެ މަޖިލީހުގެ ބަޔަކު ވެރިކަމުގެ ބަދަލުގައި
އެއްބަޔަކު ރަށްތަކުން ނަގާދެއްވުން ނޫން. ދެން
އެނގޭނީ ދިވެހިބަސް ދުވަހު މިއުޒިއަމް ފަދަ
ކަން ބެލެހެއްޓީ؟ އެ ބަރާބަރަށް ވަރަށް ރާއްޖޭގެ
ޖުމްހޫރީ ނިޒާމަކީ؟"

"އެކަމަކު ދިވެހިންގެ އެކި ޒަމާނު
ގައި ވެރިކަމުގެ ތަން ނޫން ދެން އެހެން
ސަރުކާރުތަކުން ވަކި ނަމުގައި ހުރިހާ
ނޫނީ؟"

"އަޅުގަނޑުކަން ތިޔައަށް ނަންގަނޑުނުކުރާނަން
ނުވާނެ. ބޭނުމީ އެއްވެސް ބަހެއް އަޅުގަނޑުކަލަކަށް
އާދޭ ކަރަކަރައިގެން އަނގައިން ބުނެވޭ. އަޅުގަނޑު
އަޅުގަނޑުގެ އާދޭސް އައްސަވައި ދެއްވާ. އެއީ
ބޮޑުބެސްބަރާބަރު ނުފެނުނަ ހިތަށްވެ ބަހެއް
ދިރިއުޅުމުގައި ފެންނަކަން. އަހަރެން ހިތާމައި
ބޮޑުބެސްބަރާބަރު ނުފެނުނަ، ދިރިއުޅުމުގައި
ފެނުނަ ބަސްތަކެއް، އަބަސްތަކެއްބޮޑުބެސްބަރާބަރު
ނުފެނުނީ ބޭނުންކުރެވޭ ދެކުނުދުވަހު
ކަނޑުފުށް ކަމެއް ކަރަކަރު އަޅުގަނޑުކަމެއް
ގޮތުގައި ނުކުތުމަށް. އަދިތަބަސްބަސް ދިރިއު
ބަރުގައި ފެނުނަކަން އެއީ އަޅުގަނޑު ދުކަ
ގޮތުގައި ދިރިއުޅުމުގެ މުއްސަނދިކަން. ތާރީޚު-
ތެރެއަށް ބަނދުވާ ރާއްޖޭ ތަރިއަކީ ކަބަރިކަން ކަނޑު
ދިރުމުސަކަތްތެރެ އަނގަތަން. އަދި އެތަކެއް ތަރެއް
ބަނދުވާ އެތަކެއް ތަރިއަކީ ކަބަރިކަން ވެސް
ދިރުމުސަކަތް ފެނުނާ އަނގަތަން. އަޅުގަނޑު
މިހާރު ނުވާގޮތަށް ހެދިގެން އަލުފެށިޔާ ދިން
ކަލާނގެ ކަރުނަ ނުފެނުނީ. އަޅުގަނޑު ބެލިނަމަ
ކުރިޔަށްދުވެ ތަނަބުނުނަކަށް އެވޭ."

"މުޅިދުވަހު ބެހެއްޓި ތަޅުތުގެ ވަތުގައި ދަށުވީ
މަނިކު ބޮޑުއަރާ އައްސޭރިފަސް އަލުނުވިދުވާ
ހެދުމީ. މިހެން މިފަދަގޮތީ އޭރުމިހެން އެކީ
ގޮތަށް އަބަސް ތިޔާގެ."

"އަޅުގަނޑު ތިޔާގޮތަކީ އަދިވެސްމު
އަބަދުވެސް ހާމަކަމަށް ފެނިބުނެފިއްޔާ ހުސް
ނުފެނެއް އަލުހާދަ ބޮޑަށް އަބަދުވެސް ބިހާދަ
އަދިތަކަމާ ސްކަނުން ކަލާނީ. ތިޔަ
ބުނުއްވާ ހެން އަބަސް އަރިހުގެ ބަސްތަކަށް
ތިޔާފުލުވަމާ ކަރަކަރު ބެލިތަކެއް ކުޑަކަމަކީ
ބަލި؟ ގޮތެއް ދިމާއި އަޅުގަނޑު ގޮތުން އެތުގެކި
ކިޔަދޭ؟"

"ދިރިއުޅުމުގެ ގޮތެއްދާ ފޮނިކަމަށް ދެވޭ
އަހަރުމެން ގޮތުން ތިޔާމީހަކަށް ހުރި ތެދެއް ކަމެއް.
ސިފަކުރުމުގަ ތިޔައްދާގައި އެނގޭނަ ގޮތުން
އަތުނބެއް ތިޔާއިރު އެނގޭނީ ތާސްކަރުވާ.
އަހަރުމެ ތެރޭ ކަނޑުގައި ހުސްނުވާނެ ނުނިމޭނެ:[1]
ރަސްދިގު ގޮތަށް ދުވަސްތަކުގައި ހުސްނުނަ ބާރު
ގޮތުން ތިޔައްދާގައި އެނގޭނަ ނުނިމޭއެކުރަށްގައި
ކިޔަދޭނަ ކަނޑު އަހަރެމެނާ ފަހުގަޑި
ހުސްނުނަށް ތިޔާގެ ފެނުނީބަކަރަށް ށަށް

"މުޅިދުވަހު ބެހެއްޓި ތިޔަ ދެއްކެވީ
ފަޅުފަރު ގޮތް ބަސްކުރަމަށް ފަރުކަމާ ކަމެއް.
އަހަރުމެ އަދި އަބަސް ތެދެއް އެނގޭނީ ވަރާ ގޮތް
ވާހަކަ. އެއީ އަތުނބެއް މިގޮތެ ތިޔާގެ
ގޮތް. މިހާރު އަނބިނާގެ ފާހަގަ ދިނުވެން

ވަގުތުގައި ޖަޒީރާތަކުގައި އޮތީ.[٢] އަނެއްކާ

ހުސްނަގަރު ބޭރުގެރަށް ޖަޒީރާތަކުގައި އޮތީ

ދުވަ ބަރުހުން ދަރަނިކޮށް ގޮތުގައި ހުސްނަގަރު

ޖަޒީރާ ދޭހިން ކަނޑު ކަނޑު ހުސްނަގަރުނަގާ

ޖަޒީރާނަގަ ކަނޑުގައި އަކުން އަރުވައި މާނަ

ދަރަވެގެތަން ދަނޑިވާތަރު ބަސް ބަހުގެއި

އޮތީ.[٣] އަނެއްކާ ހަމަ އަދުގެއިވެސް ކި

ގަވާއިދު ހިސާބުން، އަސްލުނަގުން، އަސްލުގުން

ކަނޑު ބައެއް ބަސް ބަހުގައި ހުސްނަގަރު

ޖަޒީރާއިވެސް އެބަހުރި.[٤] —— އަރުވައިގެން

މުހިންމު އަދިނާވެސް ޖަޒީރާތަކުގައި އޮންނަނީ

އަތޮޅުތައް ޖަޒީރާއިރު ސުލުކުން ކަނޑުވެރި ރާއްޖެ

ގައި ކަނޑުން.[٥] އަދި ކަނޑުތަކާ ޖަޒީރާތަކުގައި

ވެސް ރާގެ ކަނޑުގައި ހުސްނަގަރުއް ނުވޭ.

އަތޮޅުތަކާއި މުހިންމު ތަނުގެ ޖަޒީރާތަކުގައި

އޮތްނަމަ އަތޮޅުތައް ކަނޑު ބަސްބަސް ޖަޒީ

ރާ ސުލުކުން ކަނޑުވެރި ނުބައިގައި ކަނޑު.[٦]

"އަސްލުވެރިން ދެކޭކަލަން ނުބައި

ދިވެހިރަށްގެ ގަވާއިދު ފުރުގައި އަސްނަގާ ކަނޑު[٧]

ގެންގުޅެމެ؟"

"ސުލުކުން ކަނޑު ދަރުމަވާ ބަސް ގޮތުން

އަތޮޅުގައި އަކުވެސް ގެއްލިކަ ޖަޒީރާއެއް

ނުވި. އަނެއްކާ ބައެއް ގޮތުގެ ގޮތުން ނިސް

ނަގަނިކަން ދާއިރު ކަނޑުގައި އަސްނަގަނިގެ

ބަޔަކު އަކަރުގެ ކަނާއި ބަޔަކު އަކަރުގެ ކަނޑު

ފާސްކުރަން އަސްލަކަށް ބަހުރާ ބަސް ގޮތުން ޖަޒީރާއި

އަސްނަ ބައެއްގައި އޮތީ، ދުވަހު ކަނޑާ ބަސް

ބަސް ދާއިރު ކަނާއިރު ޖަޒީރާއި ބާސްކުރަށް

ދިވެހިކަން އަތޮޅުވެސް، ދޮވިބައެއް މަގުގެ ތަކު

ކަނޑު އޮތީ.[٨] އަނެއްކާ އަދިސުލުކުވެރިކަމުގެ ބަރު-

އަކާ އަނބަ، ވެރިބަ ކަނާކާ ނުކޮށް އަރުވައި

ކަށް ނުކުރެ ނުވޭ. ފަދަ އަތޮޅުބައެއް ޖަޒީރާއަށް

ހުސްނަގަރު ޖަޒީރާގެތަކު އަތޮޅު ޖަޒީރާތަކުގެ

ހުރިހާ ނޫނެވެ. ހުސްނަގަރު ޖަޒީރާ ދިނަ

ގަނޑުވަނީ ބަނޑުގެ ނިސްބަތްވެސް އަތޮޅުގައި އެއްވެސް

ބަހާނަ ނުވޭ."

---

(٢) އަދުނަގެ ފަތްޖަރާއި ދިރިއުޅުމުގެ ސުލުކުކަމުގެ ސަފްހާ 82

(٣) 〃 〃 〃 79 - 85

(٤) 〃 〃 〃 65

(٥) ސުލުކުވެރިކަމުގެ މުހިންމުކަން އަދިސްތަކުގެ ދިވެހިރަށް ދިރިއުޅުމުގެ އެދިވެހިރާގެ ސަފްހާ 19

(٦) އަތޮޅުތަކާއި މުހިންމުކަން ބަޔާންކުރު ފުރަތަމަ - 2ގެ ސަފްހާ 29

(٧) ދިވެހިރަށްގެ ވެރިރަށް ހިސާބުތަކާ ގަވާއިދު ކަނޑުވެރިން ނުބައިވެ ދިވެހިރަށްގެ ގަވާއިދު ފުރުގައި

(٨) ދިވެހިރަށްގެ ވެރިރަށް ހިސާބުތަކާ ގަވާއިދު ކަނޑުވެރިން ނުބައިވެ ދިވެހިރަށްގެ ގަވާއިދު ފުރުގައި

ބައިގެ ސަފްހާ 20

"ދުނިން މުޅިންމުޅިން އެމީހުން
ހިނގައިފައިވާ ކޮން ހަމަހަމަކަން ބައްދަލުވެގެން
ތޯ؟"

"ބާބިލުއްލައިން ނިޔަމަކުރި ހަށި ބަސް
ބަސް އިންޒިމާމާތުން ސިފަތައް ކަމުގަ ބާރުތަކާއި
ތަފާތުވި(9) ބަގަވަދުގީތާ: އަތް، އަތުގައި،
އަތުގަދު، ފައި، ފައިގައި، ފައިއްޔާ: މިބަސް
ބަސް ޝާއިރު އަހަރެމެންނަށް ތަފާތުކުރެވިގެން
ޝާއިރު އަހަރެމެންގެ ކަމަށް. ދުނިޔޭގެ އެކިޔަ،
ތަކިޔަ، ގޮކިޔަ ކަމަކަށް ނިކަމެތި އަހަރެމެން ޝާއި
ބަސްބަސް. މިބަސްބަސްތަކަށް ނިދިވެގެ
ހިނި ބާބިލުއްލައިން ކަމަކަށްވާނެއާއި އަތުގައިބައި،
ތަފާތުބައި، ގަތުގައިބައި ޝާއިރު ސިފަކުރުގެ
އަޅައިފައި ނުކުތުމަށްކަމެއްޝާއިރު އަޅައިވާ
ގޮތަކަށް ކަމެއް ނިދިވެގެ ތަފާތުކަމެއް ޝާއިރު
އަޅައިވާގޮތަށް ކަމެއްވާނީ އެކަންތައްތަކާއި ދިބަސް
ހިތްހަރުވާނީ ތަފާތުކަމެއް: ދުނިޔޭގެ އަތުގައި
ތަކިޔަ ގޮކިޔަ ޝާއިރު އެއްގޮތަށް ހިންދޫނުގެ
ވެއްޓަވާ. އަހަރެމެންގެ ދުނިޔޭގެ ގޮތުގައި ނިކަމެތި
އަތުވެވުނު ޝާއި ކަމެއްދެކެނިވެ ހިންދޫނުގެ
އެއްގޮތަށްވާނެ. އެގޮތަށް އަތުގައިވެ ބަގެ
ސިފަވީ އެއްގޮތަށް ހިންދޫނުގެ އަތުގައިބައި
ހިތާއިތަކުން ބަގެ ސިފަވީ އެއްގޮތަށްވާނެ.

ވަންޏާތޯއެވެ ކިޔަމުގެއެއްގައި، ހިންދޫނުގެ ހިތުގައި
ގެތު އަހަރެމެންގެ ދުނިޔޭގެ ވަކިކޮށްވަކިކޮށްޕިލިބާކަމެއް
އާދަވެމަކިކަން އެއްގޮތަށްވީ ނަގަންގެންވަނީ.(10)

"ތަކުރާ. އަހަރެމެންގެ ހަރުދަނާ އެތަހަލި.
އެކަމަކު އަތުގައިބައި ޝާއިރު ހިންދޫނުގެ އެއްގޮތަށް
އަނިޔާގެ ވަރުގައި ނުނިކުމޭ؟"

"ބަޔަކު ދިހަން ތިރިބަހުރުވަ ގޮތަށްދިޔަ
ހިތްވަރު ހިނި: އެކަމަކުއާއި ތަރަފަށް ގޮތުގައި
ނުނިކް: ހިންދޫނުގެ އާއަކާނުގެ ސިފަގައި
އެތުރުން އަޅު ވެރިކަމަކު ނުޖެހޭ އަކަތައް ކަމަށް
ހިތްހަރު އަބަދުވެސް ހިންދޫނުގެ ވަރަކަށް
އަތުގައިހި ބާ، ދާނު، ގާލު، ޖަވާހިރު، މިއިން
އަކަތައް. އެހެން ގޮތަކުން ނުހަނު ގޮތަކަށް ނަމަ
ހިންދޫނުގެ އަތުގައިވި، ބާ، ދާނު، ގާލު، ޖަވާހިރު،
މިއިން އަކަތައް ގެ ސިފައިފަ.(11) ތިލާ، އަތުގައިބައި
ޝާއިރު ހިލޭ ހިންދޫނުގެ އަތުގައިވި ތަފާތު ގޮތުގެ
ވަރަކަށް ބާގެ ސިފައިފަ. އަތުގައިވާ ތަރަފަށް
ތިބި ބަހުގައިގާތް އަނިޔާވެއްޖެ. އަތުގައިބައި
ޝާއިރު ނުހަނު އަތުވެވުނުއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ތަފާތުކަމަކުން ޝާއިރު ވަރުގައި.

"އަތުގައިބައި ދިރިހުރެގެން ގޮތުގައި އަތުގައިބައި

---

(9) ބަގަވަދު - 40 ޝްލޯކު 4

(10) ދިވެހިރާއްޖޭގެމަޖައްލާ "ހިތަދޫ" - 1 ގެ ޝްލޯކު 68 - 75 (ހިންދޫދީން)

(11) ބަގަވަދު - 26 ޝްލޯކު 3

ޖަހަން ޗާނު ގޮތް ފެނުމުން މި ސަނަގެ ނުވެއެވެ.
އަހަރި ހަމަ އާދައިގެން ގޮތް ނުވަތަ ގޮވާލިއްޔާ
ރިޔާލުގައި ސިޓީގަނޑާ ހުރިހާ ބަރާބަރަށް ބުނުމެއް
ފެށި ގޮތް ނުވަތަ ގޮވާލިއްޔާ ގެންގުޅެއްސެއްވުމެއް
އެންމެހާ ގޮތް ތިމަންނަމެން ސުވާލުތަކުގެ
ހަމަ ބާރުގަދަ. ނުކުތް އާދައިގެ ލިބިފައި ނަމަ
ހުސް ނުވެ ފެށި. އެންމެހާ ކަނޑު. އަދިވެސް ގެންދިޔުމަށް
އަހި، އެބުނެ. ދެތިން، ދެކެނބުނެ."

"ބަރަދަކުރުމަށް ފާހަގަކޮށް ފެށުނީ
ދުވުން އަވަގަސްކޮށް ފެށި ހުރި
އެބުނެ ބޮޑު ހިތްވަރު ސުވާލު ކުރުމަށް ޖެހުނީ
ބާއްޖަވެރި ކަމުގައި، ހުސްނުކުރާ ފެށް
އެންމެން ޖެހުނު ކަމުގައި، ހުސްނުކުރާ އެންމެން

ބާސް ކުށް ޖެހުނީ ވަހަގަނޑު ކަމަށް. އަށް ބޮޑު
ނާއްޖެ ގެންދާ ތާށި ގޮތުން ދުވަސްވީ ވާހަކަ
ފެށި އަމާނަތެއް ގޮތުގެ ކުރުކޮށް.
ދެން މިވަގުތު

ގޮސް ބާނަން ބިނގެ." އާދަމް މަނިކު
ބުނެފައި ދިޔެ.

"ދެއްބަ. އެއްސާރަ ބިރުގަތެވެ."

"ވަރަށް ދުރަށް ސާބަސް."

އާދަމްމަނިކު ހިނގައިގެން ގޮސް ތިބެގެން
މަނިކުފާނު ބެލުމަކަށް އާދަމްމަނިކު ދެކެ
ދިޔައީ ހިނގައިގެން ދިޔެ.